

LITURGIJSKO PASTORALNI LISTIĆ

ŽUPE SVETIH ŠIMUNA I JUDE TADEJA

ZAGREB - MARKUŠEVEC

Br. 32

22. 6. 2014.

12. nedjelja kroz godinu

Jr 20, 10-13

Ps 69 (68)

Rim 5, 12-15

Mt 10, 26-33

Nedjeljna misao

Bog je otiašao s ovoga svijeta, ali nismo sami, nismo ostavljeni. Poslao je Svoga Duha koji nas čuva i brani. Čuva i brani poglavito one koji su dar prihvatali. Oni koji su dar odbili, vjerojatno i ne žele da ih se štiti i brani. Takvi se imaju razloga bojati, jer Božju poruku i dar Duha, u svojoj sebičnosti i samodostatnosti nisu razumjeli i prihvatali. Služba riječi govori o suprotnim porukama-jedna je poruka mraka, kušnje, a druga svjetla, pouzdanja i nade. U našem životu ima iskušenja kroz koja smo pozvani pokazati opredjeljenje jednoj ili drugoj poruci. Biti vjernik ne znači biti pošteđen iskušenja, čak naprotiv, čini nam se da smo još više izloženi provjeri postojanosti i kvalitete naše vjere. Bog od nas traži svijest o tome da je s nama u svim našim teškoćama.

Starozavjetni tekst opisuje proroka Jeremiju u takvoj situaciji. Proglašen je neprijateljem domovine, isključen iz društva i progonjen, jer se usudio

*Tko god se
prizna mojim
pred ljudima,
priznati ću se i
ja njegovim
pred Ocem!*

Gledajte, ubogi, i radujte se, jer siromahe Gospodin čuje.

proreći skoro razaranje svoje zemlje i zamjeriti se ljudima na vlasti i lažnim prorocima. Povijest će kasnije opravdati Jeremiju, ali težinu proročkog poziva, progostvo morao je pretrpjjeti. S puno pouzdanja predaje se Bogu, siguran da će biti uz njega "kao snažan junak". Jedino takva pomoći i zaštita spašava. Bliska povijest našeg naroda nažalost je ispunjena iskušenjima i nepravdama u kojima nas je spašavala vjera u Božju pomoć. Trebalо je izdržati nepravde, progone i zločine partizanske, antifašističke države. Trebalо se u Domovinskom ratu obraniti od zločinaca s lijepim kapama i "crvenom zvezdom". Nažalost treba se i danas boriti protiv nasljednika "zvezdaša" koji vladaju tiskom, politikom, televizijom, kulturom, športom... I apostol Pavao govori o podijeljenosti - s jedne strane je Adam tj. čovječanstvo koje je prihvatio zlo i nepravde. Tome se suprotstavlja novi Adam, Krist i čovječanstvo koje želi pobedu dobra, ljubavi i pravde. Traži se naše vjerovanje i pouzdanje da je Kristova milost jača od zla i "mnogo se obilatiće" razlijeva na sve čovječanstvo da ga iščupa iz smrti i grijeha.

Vjerovjesnik evanđelja mora biti spremna na progostva. Isto se događa i svakom vjerniku, ali mora imati pouzdanje u Boga koji nam progovara: "Ne bojte se!" Ako su nam vlasti izbrojene, ako se ni vrapci ne mogu uloviti bez Božje privole, neće se ni nama ništa dogoditi, nećemo ostati bez zaštite. Rat za oslobođenje i uspostavu slobodne i nezavisne Hrvatske tome je najbolji dokaz. Malobrojan, razoružan, godinama pljačkan Narod obrani-

o se, oslobođio i konačno stvorio svoju državu. Zato treba odbaciti strah, biti siguran, s puno pouzdanja da Kristova ljubav pobijeđuje mržnju, Njegova milost grijeh, Njegov život smrt. Tako treba živjeti i raditi. Da to nismo vjerovali već nas ne bi bilo.

TB

Sv. mise u kapelicama:

- 24. lipnja u 19:30
Markuš. Trnava - sv.Ivan Krst.
- 27. lipnja u18:00
Sitari - Srce Isusovo
- 28. lipnja u19:30
Baćun - Srce Marijino

Tjedni kalendar

NEDJELJA, 22.6.2014.	12. KROZ GODINU, Toma More, Ivan Fisher
9:00 +ANA KOBASIĆ I OB. PIŽIR	
11:00 župna	
19:30 +IVANI LJUBICA KUREK	
PONEDJELJAK, 23.6.2014.	Sidonija, Zdenka, Agripian
19:30 +JOSIP PATALEN	
UTORAK, 24.6.2014.	Rođenje Ivana Krstitelja, Krsto
19:30 +IVAN I IVANKA KANTURA	
19:30 +JAGICA I IVAN TOPOLOVEC	
SRIJEDA, 25.6.2014.	Vilić, Hennik, Adalbert
	Hodočašće na Trsat
ČETVRTAK, 26.6.2014.	Ivan i Pavao, Vigilije, Zoran
19:30 +KRUNOSLAV PAVLIČIĆ	
PETAK , 27.6.2014.	Ladislav, Ćiril Aleks.
18:00 nakana	
SUBOTA, 28.6.2014.	Irenej, Mirko, Smiljan
19:30 +	
NEDJELJA, 29.6.2014.	13. KROZ GODINU, Petar i Pavao, Krešimir
9:00 +PERO JANJIŠ	
19:30 župna	

Što vam govorim u tami, recite na svjetlu ...

LITURGIJSKO PASTORALNI LISTIĆ

ŽUPE SVETIH ŠIMUNA I JUDE TADEJA

ZAGREB - MARKUŠEVEC

Obljetnica posvete crkve

U nedjelju nakon Tijelova slavimo obljetnicu posvete crkve sv. Šimuna i Jude Tadeja. Častimo građevinu koja je posvećeno mjesto susreta čovjeka sa svojim Bogom kao i mjesto susreta i rasta zajednice onih koji u ovome mjestu žive.

»Župa sv. Šimuna jedna je od najstarijih u okolini Zagreba. Osnovana je pod pokroviteljstvom Kaptola zagrebačke katedrale, nakon što je svetošimunske žitelje poklonio Kaptolu kralj Ladislav. U pisanim izvorima crkva se spominje već 1328. god. u »Villa Sancti Simonis«, a kao župna crkva u popisu Ivana arhiđakona 1334. god., »Ecclesia sanctorum Simonis et Juda Apostolorum sub montibus«. Tako se njen položaj bilježi u kanonskim vizitacijama katedralnog arhiđakonata kroz 17. i 18. st. U jednoj od najranije pisanih vizitacija 1662. god. položaj se određuje prema selu Bidovec kao najbližem crkvi, a 1649. god. u opširnijem opisu kanonika vizitatora napisano je da se nalazi »sub monte Medved«.

Svetošimunska crkva podignuta je 1476. god. Po svojim stilskim osobinama crkva je kasnogotička građevina i vjerojatno je podignuta na mjestu starije drvene crkvice. U najvažnijim svojim dijelovima sačuvana je u izvornom obliku. Promjene koje su se tokom stoljeća zbivale nisu narušile osnovnu ljestvu građevine i njezine gotičke dijelove.

Prvobitno crkva je bila kraća i uža, s malim zabatnim zvonikom i rustično zidanim rastvorenim predvorjem. Njezini su prozori

bili uski. Uz crkvu se nalazilo malo drveno spremište za vino, oko nje groblje, a kraj nje sjevernije župna kurija s vrtom i gospodarskim zgradama. Kasnije je podignuta kapelica Majke Božje.

Kad je župna crkva sv. Šimuna i Tadeja 1476. god. bila dovršena, bila je to jednobrodna građevina sa svodenim svetištem, lađom pod drvenim tabulatom (stropom), ukrašenim i obojenim. Sakristija sjeverno do svetišta bila je svodena. Pred pročeljem u predvorju nalazio se zidani oltarić, jer su se za ljetnih dana ljudi okupljali oko crkve. U tom obliku crkva se održavala do zadnjih desetljeća 17. st. Pod crkve pokriven je klesanim kamenim pločama 1681. god. Sjeverno uz lađu, 1688. god., dozidana je kapela posvećena sv. Antunu Padovanskom. Krovište crkve bilo je pokriveno šindrom. Nad glavnim ulazom u crkvu spominje se drveno slikama ukrašeno pjevalište. I u predvorju bio je rustično izrađen tabulat, a nad njim krović od jelove šindre. Groblje je bilo ogradieno drvenom ogradom. Početkom 18. st. nad čitavom je crkvom promijenjeno krovište i pokriveno hrastovom šindrom. Zidani tornjični često se morao popravljati pa su ga 1702. god. srušili i tada je podignut novi čvrsti zvonik pred pročeljem, u gornjem dijelu osmerokutan. Tada se spominje da je svod svetišta oslikan raznolikim slikama: »habet sanctuarium sub fornice diversis imaginibus depictum«.

Opisani su i prozori crkve kao uski gotički otvori. Crkveni prostor bio je osvijetljen na

... i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima!

srednjovjekovni način. U novoj, baroknoj kapelici sv. Antuna prozori su bili veći, okrugli poput luneta. Kapelica i novi zvonik pridonijeli su plastičnjem i bogatijem vanjskom izgledu, tim više što je zvonik bio pokriven raskošno oblikovanom lukovicom sa crveno obojenom šindrom, u čiji vrh je nad križem bio utaknut željezni pještao.

U baroknom razdoblju crkva je dobivši nove arhitektonske elemente bila plastično najsnažnije razvedena.

Svaki dio crkve bio je pod posebnim krovistem pa se rjezin srednjovjekovni izgled u vanjštini znatno izmjenio. Zbog toga nije čudno da su je kanonici opisivali kao građevinu okruglog oblika. Svetište, sakristija, kapela sv. Antuna, predvorje i zvonik zaokružili su lađu koja je u unutrašnjosti bila pokrivena rustično oslikanim tabulatom. Sa zidnim slikama na svodu svetišta i tri obojena oltara, te propovjedaonicom u živim bojama, crkveni je prostor bio koloristički bogato ukrašen, i u to su vrijeme starije gotičke dijelove veoma cijenili kao umjetničku vrijednost i brižljivo čuvali.

Tek u 18. st. počelo se pomisljati na zračniji i svjetlij prostor i proširivanje prozora. Iz fundamentalne vizitacije 1743. god. saznaje se broj i položaj prozora u crkvi. U svetištu su bila dva uska prozora. Obično su se probijali na kosim stranama zaključka. Lađa je bila osvijetljena iz dva uska prozora probijena na južnom zidu. Nije imala podjednako visoke zidove, jer je nekadašnje predvorje, nakon što se je podigao zvonik, služilo kao »koruš«. Kanonik vizitator predložio je da se lađa crkve povećava na taj način da se zidovi izravnaju, zatvore zidani stupovi predvorja, sazida čvrsto pjevalište, uski prozori da se povećaju, a propovjedaonica pomakne sa sjevernog na južni zid lađe. Sakristija je također imala tri uska gotička prozora. Ulaz je ostao pod zvonikom, zatvoren

drvenim vratima, okovanima željezom. Rešetke na prozorima dobro su osiguravale crkvu. Jedna manja vrata nalazila su se južno u lađi, nasuprot kapele sv. Antuna Padovanskog. Groblje oko crkve bilo je obzidano kamenim cinktorom, a osim velikih vratiju jedna manja bila su nasuprot župnom dvoru kako bi svećenik mogao lakše dolaziti u crkvu.

Sve ove preinake ostvarene su 1745. god. Tada je crkvena lađa svodena, a dotrajali tabulat je skinut. Istovremeno je zidano i pjevalište.

(Dr. Đurđica Cvitanović, 1976.)

Naslijede povijesti obavezuje i nas danas. Nećemo dozvoliti da Zub vremena, koji neumitno nagriza sve što je materijalno, uništi ono što su generacije šimunčana, odričući se svojih potreba, doprinosili za svoju crkvu. Želimo da i dalje bude znak koji određuje vizuru ovog dijela podsljemenskog Zagreba ali i da svjedoči o prisutnosti vjere i vjernika koji se u ovoj crkvi okupljaju, mole, primaju sakramente... da svjedoči o Božjoj prisutnosti među ljudima.

U novije vrijeme se osjeća da nam je crkva premalena. Hvala Bogu na ljudima koji žele ostati na svojoj grudi, koji se vesele donoseći na svijet nove živote, kao i onima koji su zbog raznih razloga svoj životni prostor pronašli baš ovdje. Zbog toga je, kao što se to činilo i nekad, potrebno razmišljati o novim rješenjima. Zbog građevinske konstrukcije crkve neće je biti moguće dodatno proširivati. Zato se nameće potreba gradnje novog prostora, prikladne dvorane, u kojoj bi se održavala liturgijska slavlja. Nadamo se da će kriza gospodarstva i morala brzo proći i da će se pod tornjem drevne svetošimunske crkve naći novo mjesto za okupljanje žive Crkve, kojoj ova kamena zdanja samo pomažu da bude bliže Bogu i da svesrdnije služi svojoj braći ljudima na zemlji.

Izdaje župa sv. Šimuna i Jude Tadeja Zagreb-Markuševac

Markuševečka cesta 203, tel: 4574374;
žiro račun: HR3923600001102373046

e-mail: zupa.markusevec@gmail.com
<http://www.zupa-markusevec.net/>